

החלה האחרת אין בה קדושה, וכל חיוב הפרשתה הוא מכח תקנה שלא תשכח תורת חלה.

רב נחמן ורב עמרם ורמי בר חמא הוו קאזלי בארבא, היו הולכים בספינה. סליק רב עמרם לאפנויי לנקביו.

אתאי ההיא איתתא, עלת קמיהו. אמרה לחו: טמא מת — מהו שיטבול ואוכל תרומת חוצה לארץ מיד לאחר טבילתו, קודם הערב שמש.

אמר ליה רב נחמן לרמי בר חמא:

וכי בזמן הזה הוואה של מי פרה יש לנו? כז-ב ואם כן, הוא הדין דלא בעי הערב שמש.

אמר ליה רמי בר חמא: לא ליחוש מר לפבא? וכי לא נחוש לכבודו של רבי עמרם שאינו כאן ונורה הוראה שלא בפניו.

אדחכי, אתא רב עמרם. אמר לחו: הכי אמר רב, טמא מת טובל ואוכל בתרומת חוצה לארץ. וסבר דטבילה בעי, והערב שמש לא בעי.

ולית הילכתא כוותיה. אלא טמא מת לא בעי טבילה.

ואמר שמואל: אין תרומת חוצה לארץ אסורה, אלא כמי שהטומאה יוצאה עליו מגופו. והן: בעלי קרי, וזבין וזבות, ונדות ויולדות. אבל טמא מת וטמא שרץ מותר לאוכלה.

והני מילי שאסורה בטומאה היוצאת מן הגוף — לאכילה. אבל בנגיעה לית לן בה. ואף על גב שטמאה לא איכפת לן, כיון שאינו מוזהר לשומרה שלא יטמאנה.

אמר רבינא: הילכך, כיון שלמדנו שנגיעה מותרת. אשה שטמאה נדה — קוצה לה חלה! יכולה היא להפריש חלה מהעיסה.

ואוכל לה כהן קטן שעדיין לא ראה קרי, ולא נטמא בטומאה היוצאת מגופו.

ואי ליכא כהן קטן — שקלה לה לחלה שנטמאה על ידה בריש מסא [הכלי שחותים בו גחלים], ושדיא בתנורא. שתשליכנה לתנור באמצעות הכלי שרגילה לחתות בו גחלים כדי להמנע ככל האפשר מנגיעה בטומאה.

והדר — מפרשא חלא אחריתי! שתקנו חכמים שתפריש חלה נוספת, כי היכי דלא תשתכח תורת חלה. ואוכל לה לחלה האחרת אפילו כהן גדול שהגיע למצוות. שהרי

המגן אברהם [תק"ו ס"ק ח'] ובחתם סופר [ח"ז תשובה מג].

ולדברי הסוברים שיש בעיסה איסור טבל אם לא הופרשה לבסוף, צריך לבאר כיצד מועילה ההפרשה על דבר שכבר אינו בעולם.

ובט"ז [יו"ד שם ס"ק ט"ו] הביא תשובת מהר"י וויל שכתב, שבדין דרבנן יש ברירה, ואמרינן הוברר למפרע שהחלק הנשאר בעיסה

וביאר שאמנם אין העיסה טבולה לאכילה קודם הפרשה, אך כל היתרה הוא רק משום ההפרשה לבסוף.

וברא"ש כתב, שאם לא הופרשה חלה מעיסת חו"ל עובר משום אכילת טבל, וכן משמע ממה שכתב הרשב"א [בברכות מה ב] בשם הראב"ד, שאינו מצטרף לזימון כיון שאין מזמנים על מי שאכל דברים האסורים. וכן פסק

אמר מר זוטרא משמיה דרב ששת: **טמא שריץ** — טובל ואוכל בתרומת חוצה לארץ. דסבירא ליה דבעי טבילה.

ולית הלכתא כוותיה. ולא בעי טבילה.

שנינו במשנה: **הבכור נאכל שנה בשנה**:

ומדייקינן: **מדקאמר במתניתין "נולד בו מום בתוך שנתו רשאי לקיימו כל שנים עשר חדש"**.

למימרא — דלשנה דידיה מנינן. והיינו, שהשנה שמונין לו היא ממועד לידתו ולא מתשרי — לתשרי. ולכן התנא כתב נולד בו מום בתוך "שנתו".

והוינן בה: **מנא הני מילי?**

ומבארינן: **דאמר רב יהודה אמר רב: דאמר קרא, "לפני ה' אלוהיך תאכלנו שנה בשנה"**. איזוהי שנה שנכנסת בחברתה? דהכי משמע לישנא שנה — בשנה.

הוי אומר **שנה של בכור**. ששנתו של בכור נכנסת בתוך שנת מנין עולם.

דבי רבי תנא דילפינן ענין אחר מהאי קרא, והכי דרשי ליה: **"שנה בשנה"** — יום אחד בשנה זו, ויום אחד בשנה זו.

לימד על הבכור שנאכל לשני ימים ולילה אחד. שאם שוחט את הבכור ביום האחרון של שנתו [מיום שנולד בו], יש לו לאוכלו יום אחד בשנה זו, דהיינו, היום האחרון של שנתו הראשונה, ויום אחד בשנה זו — ביום הראשון של השנה השניה. שזהו זמן אכילת

הבכור שני ימים ולילה אחד.

והוינן בה: **ולדבי רבי מנא** לחו דשנתו של הבכור נמנית לפי שנותיו.

ומתרצינן: **דבי רבי ילפי מקדשים**. דכל הקדשים מחשבין להם לפי שנתם. [וכגון היכא דבעי כבש דהוא בן שנה — אזלינן בתר שנה דידיה].

ותו מקשינן: **וקדשים גופיהו מנלן שמחשבים להם לפי שנתם?**

אמר רב אחא בר יעקב: אמר קרא, "כבש אחד בן שנתו". ומשמע שנתו — שלו. ולא שנה של מנין עולם.

והדר מקשינן: **ורב, דיליף מקרא ד"לפני ה' אלוהיך תאכלנו שנה בשנה"** לשנתו שלו, הא שהבכור נאכל לשני ימים ולילה אחד — **מנא ליה?**

ומתרצינן: **נפקא ליה מהאי קרא** האמור גבי בכור: **"ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יהיה"**. הקישו הכתוב את הבכור לחזה ושוק של שלמים. מה להלן זמן אכילתן שני ימים ולילה אחד. אף כאן גבי בכור, זמן אכילתו, שני ימים ולילה אחד.

ואידך, דבי רבי, מאי טעמא לא ילפי כז-א מהקישא? אמרי לך: **אי מהתם, איכא למימר** דהוקש זמן אכילת הבכור לזמן אכילת חזה ושוק של תודה. מה תודה נאכלת ליום ולילה, אף בכור ליום ולילה.

ואידך, רב, דיליף מ"ובשרם יהיה לך", סבירא ליה: **אמר קרא "וכשוק הימין לך"**

הוא היה חלה מעיקרא. וכבר תמהו על כך החכם צבי ועוד, שהרי דין ברירה שייך רק